

23.)

Telje

1) RMK I. 1700.

1. péld.

2) RMK I. 1700/a.

1. péld.

APPROBATIO.

Opusculum hoc spirituale sapius
impressum, iudico etiam linguâ
Hungaricâ imprimi posse, si vide-
bitur Magnifico Domino Rectori.

P. Gabriel Hevenesi,
Soc. Jesu.

*****

Imprimatur.

MARTINUS ANTONIUS Nobi-
lis de DHON, S. R. I. Eques, Sa-
luberrimæ Medicinæ Professor
Practicus primarius, Celeberrimæ & Antiquissimæ Universita-
tis Viennensis RECTOR MAGNI-
FICUS.

Menyország Kúlcsa
avagy ,

SZIVBELI

IGAZ

TÖREDELMESÉG.

*Mennél többször, s, aita-
tosban, annál hasznosban;*

De főképpen a szent Gyo-
nás előtt gyakorlando.

A töredelmes, és alázatos
szívet Isten meg nem
utálod. Psal. 50. 19.

SZIVBÉLI IGAZ TÖREDELMESSÉG.

IMé oh! én érettem gyalázatos ke-
resztre feszítettetted kegyes meg-Vál-
tóm, édes JEsusom, bűncimnek soka-
sága el-viselhetetlen nehéz terhétől
el-nyomattatván, a te szent lábaidhoz
borúlok. A te szent kereszted, mint
Itélő széked előtt orcámra borúlva
imádlak tegedet, mint nékem kemény
Birámat, de egyűt nagy irgalmú
kegyelmes Uramat; kinek hatalmá-
ban-az én mind örök éltem; mind
vesztem.

Meg vallom, hogy én minden go-
nosz tévőknél háláadatlanb, noha
a 2 bűnosb

bűnös vagyok, melyet szivből bánok; jól tudván, hogy nem lehet nekem más vigasztalásomra való semmi reménségem, hanem ha bűneimet meg-valván, azokat töredelmes szivből meg-szánom, bánom, firatom.

Szent szined előtt áll Uram az, a kinek eredete a bűnos Adám, s-annak bűnös maradékitól született eredendő bűnben fogantattván, meghólt lélekkel jött e világra. Előtted áll, a kit alig születék, hogy a bűn mocskából ki tisztítál; a kit mint az el veszett tekozló fiut nagy fáradságra keresél, s-fel találván a választottak közzé szent véred érdemével helyheztetél; hogy valaha jutna az üdvözült szentek örökségébe, a mennyi dűcsőségben.

De imé oh! irgalmasságnak Attya, a te veszett fiadnak ezen jóért hallatlan nagy háládatlansága; csak addig nem véték ellened, míg nem vétették, ezem még nem lévén a vétke-

zesre

zésre; de mihelyt az fel csillámlék, ártatlanságom napját elvesztém. Attul fogva életemnek folyta, mint az egyben foglalt bűneimnek láncza; úgy hogy igassággal mondhasam a bűneit író szent Daviddal: *Környül vettek engem a gonoszok, mellékeknek száma nincs; a hamisságim meg-fogtak engem, és nem láthattam. Meg-fokasodtak a fejem haj-szállai fölött, és a szivem el hagyott engem.* Ha-lehetne, s-merném én undok bűneimet elő-számlélnom, mely orcza pirulásomra, szégyen gyalázatomra, szivem fájdalmára esnék az ennékem, másoknak pedig ifzonyú botránkozására.

Oh! mely hafzontalanúl, gyümölcs-telenül, mely rútúl, s-esztelenül vesztegetém, s-hervasztám el iffiúságomat virágjában! mely oktalanúl bántam a te szent malasztiddal, s-Atyai bőv kezeidből vett sok szép Isteni ajándé-kiddal; mely vakmerőjül gonoszra fordítottam, a te tőled érdemes szolgalátodra vett-emlekezetemet, értel-

memet, akaratomat, érzékességimet, testem, s-lelkem minden erejét, s- tehetséget!

Ah! talám sem az egész tenger partja minden fővenyi nincsenek olyanhezek, sem az egek csyllagi oly meg számlálhatatlanok, sem a tenger vize oly keserű; a mely mind meg-számlálhatatlanok, mind méreg keserűk az én bűneim Uram Istenem te előtted.

Hányszor ah! hányszor én a te Atyai szép intézidet meg vetettem! a te parancsolatidat meg tapodtam, mikor szemeid láttára Isteni jelenlétben (oh! Isteni Felség!) a te kimondhatatlan kiffebséges gyalázatra, s bocszúságodra tőled elpártolva, halálos ellenségiddel pribék szolgád, Uramra, te reád támadtam.

Oh! hány artatlan lelket, mint annyi hív szolgálodat vontam el a te szolgálattól sok féle botrankoztatással! sőt a mi nagyobb, a te jó tette-
me

ményidből csinált fegyverrel ellenséged társaságában harczoltam ellened.

En az a rút bálvány, ki tőled egy igaz Istenemtől el szakadván, magamnak más idegen Istenekeket faragtam, mikor a zabáló torkosságot, kívánt gazdagságot, testi barom kívánságot, mint istenimet imadtam. En az a gonosz áruló, ki hitem meg szégesével, annyi fogadásim s-igéretim után a te szent véreddel meg-mosfogattatott, s-tisztított lelkemet előbbi bűneim moslókában kevervén, a ki a Felséges Jegyese vala, a fátán híreséve, latrává tettem. Azért méltán mondhatom ismét bűneit szégyenlő szent Dáviddal: *Confusio operum faciem meam.* Pl. 68. v. 8. *Bé földözte orczámat a gyarlásat.*

Oh! Isten! lehetne, oly kézzel tapasztalható sórtetség, mellyel én az én szégyenletemet elégségeffen bé földhetném? Ha meg gondolom az én szám, mi légyen? úgy találom, hogy

hogy az fajtalan beszédnek megnyílt
bűdös koporsója. Szemeim oly fel
nyílt ablakok, a kiken szokot, a ha-
lál bémenni, s-embert lelkében meg-
őlni. Ha belső indulatim járásit vis-
gálom? azokat nem annyira okos,
mint oktan állathoz baromhoz,
nem emberhez illendőknek lenni ta-
lálom. Es hogy rövid summában
meg-vallyam bűneimet: az én eddig
való egész életem folyása, a sok un-
dok bűnöknek gyakorlása.

Oh! hallatlan vakmerőség! oh! vak-
merő nagy Istentelenség! Istentől el
fajult ember szívének magát az őrdög-
höz csatolni! Jaj mind ezek után mit
mivellyek veszett fejem? hova for-
dúlljak? Az ég boszszú-álló meny-
kövekkel fenyeget; a földnek nehéz,
hogy rajta járok; a halál utánnam
olálkodik, s mindenűt nyomomban
jár; az ítélet trombitája majd majd fü-
leimben fog harfogni; életem napon-
ként folyton foly; sőt ugyan sebté-
ben röpi az örökké-valóságra; a
pokol

pokol réám tátotta torkát, hogy ele-
venen el nyeljen.

Ah! én minden Istentelenségnek
mint egy csomóban kötöt summá-
ja, hova fordítam, kihez haitfam ve-
szett fejemet? avagy hová s-kihez fo-
lyamodgyam? hanem te hozzád oh!
véghetetlen irgalmaságnak Attya ke-
gyes Isten! kire függeszízem könyvben
úszó szemeimet, vagy nagyob biz-
tomban, vagy bátrábban, hanem te
reád oh! én érettem keresztre feszít-
tetett, engemet igazán halálra szere-
tő édes Jésum?

Te hozzád azért, te hozzád folya-
modom én, oh! az én bűneimért lako-
ló, meg-sebhett áldot meg-Váltóm! Te
elődben tészem én rebegő nyelvel,
könyves szemmel, zokogó szível az én-
bűneimen való töredelmességemet:
mert látom, hogy a kereszt fának ke-
mény ágán mint egy el alunni készü-
lő szemeid hunyogatásával jelented,
hogy bűneimet meg-engeded; látom,
hogy a te szent oldalad sebében mütá-

tod szivedet , s-abbán hozzám való
szívbeli nagy szerelmedet.

Most értem , hogy tetétül fogva
talpig egy sebbé tétetve , csak szintén
nyelvedet nem akartad meg sebesített-
ni ; hogy tudni illik à te szent Atyád
előt lehetnél az én foganatosb szó-
szóllóm , noha én à te minden vér-
szopó hohéridnál több kint tettem ,
rajtad.

Imé azért , oh ! az én bűnös lelkem-
nek nagy szeretője , mint hogy te az
én kemény szivemet , mint mágnes à
vasat , ugyan erővel láttatol magad-
hoz vonnod , e nagy jónak tovább sem
ellene nem álhatok ; sem ha szintén
lehetne-is , nem akarok ; hanem à poe-
nitentia tartó szent Magdolnával à te
lábaidhoz borúlok : à te szent keresz-
tedet apolgatom , ölelgetem ; mely né-
ked ugyan haláloznak , de nekem az ,
az élet fája : szent sebeidet ezerszer
csokolgatom : az én könyvhulláfo-
mat à te szent véreddel elegyitöm ,
melynek leg-kisfebb csöppe-is à pokol
tü-

tűzét meg őltharná , s-ettül visz-
tag meg nem emésztethetnék. Ime
az én szivem te előtted ugyan vérrel
izzad , meg gondolván mind azt à
fokjót , melyet én velem tettél , mind-
azt à fok féle gonoszt , à miket én-
te ellened cselekedtem.

A fene-vadak vélek jót tévőkkel
szelidül bännak , de én noha te én-
nekem lelki eledelül ételemre szent
testedet , italomra szent véredet adod ,
minden vadnál fenébben mertem te
reád agyarkodnom. Halálra bete-
gen fekszem vala à halálos bűnbén ;
s-te (oh ! engemet magadnál-is in-
kább kedvellő Orvosom) te vetted be
helyettem à méreg keferő orvosá-
got. Rabja valék à pokolbéli ör-
dögnek , s-ezen rabságomból nagy
sarczon , drága szent véred árrán
váltál ki engemet. Bűneimben meg-
halván majd majd pokolban lészén va-
la temetése ; ha te érettem testestül à
koporsóban , s-lelkestül poklokra ,
alá nem szállasz vala , hogy engemet
mennyei hazádban felemlnél.

Ezekért à töled vett fok jókért
(oh! én hív szeretöm, bővkezü Jóté-
vöm, édes meg-Váltóm, Szabadítóm)
nem de magamnál ezerszer inkább té-
gedet kell vala szeretnem? Ez ilyen
nagy kegyelmű irgalmas Istent, nem
de az egész világnál nagyobra kell
vala bocsúlnóm? Mindaz által hogy
à siralmas Profétával kiáltam: *Ob-*
stupescite caeli super hoc. Rémműlyetek meg
egek ezen. Jerem. 2. §. 52. Meg-val-
lom, nem titkolom Istentelensége-
met. *Dimittam adversum me eloquium*
meum: loquar in amaritudine animæ
meæ. Job. c. 10. §. 1. meg ereszttem
ellenem beszédemet; szollok à lel-
kem keserűségében.

Az én JEsusom tövissel koronáz-
tatott, én pedig őtet kemény szegek-
kel keresztre fészittem. A dücső-
ség királyáról à bársony köntös le-
huzattatott; én pedig arról kegyet-
len ostromozással husát, bőrét cson-
tyáig le nyuztam. A mindenható
Ur Istent mások csufussággal illették,
én pedig annak orcájára pökdö-
fitem.

fitem. A semlőn elég az én meg sze-
lidithetetlen fenevadságomnak, vak-
merő gonoszságomnak; hanem már
mikor meg adná magát, őtet föld-
höz vertem, földön tapodtam, ha-
lálra kergettem, meg fészittem,
meg-ölttem. Sőt (oh! hallatlan dü-
hőség! dühős kegyetlenség!) már
én érettem meg-hótnak sem enged-
tem meg, hanem újonnan mind an-
nyiszor, à menyiszer halálosképpen
vétkeztem, az Isten fiát újonnan—
meg-fészittem.

Oh! Názaretbéli ártatlan JEsus!
mely iszonyú, rettenetes, szörnyű,
kinzásokkal menék én néked halá-
lodra! Hól most à te ember szemét-
s-szívét magához hódító szent or-
czád szépsége? melyre az Angyalok
kivánnak nézni: hol à te szemeid-
nek csillámló fényessége? hól ereid-
nek vére? életednek lélekzete, szived-
nek élete? Hová? jaj! hová lettek,
hól vannak ezek?

En tégedet magadban kereslek, s-
nem talállak. Minthogy én az én

te ellened való dühösségemben bü-
neimnek fertelmes undokságival an-
nyira bé rutitottalak, hogy az embe-
ri színt sem hagyván rajtad, minde-
nek csufságára keresztre feszítenélek.

Még-is mind ezekért a szörnyűsé-
gekért, oh! túlem ily rútul meg vet-
tetett aldod JEsus, mivel fizetél te en-
nékem? Nem de meg érdemlettem,
hogy engemet, vagy az egek meny-
köveivel üttetnél, emésztetnél? vagy
a boszú állo igazság ki vont két élű
pallosát emelnéd nyakamra? vagy
mint igaz Bíró halálos sententiamat
ki mondván, örök pokolra taszitanál.

Oh! nagy jószágú Isten; nagy szeléd-
ségű Isten Báránya; nagy kegyelmes
Ur, és Istenfia! Az a kit én halálra
gyűlöltem, engemet magánál-is inkább
látatik szeretni. A kinek én hólta-
után szent oldalát által, s-meg által
vertem; az kivannya az én halálos
lelki sebeimet, maga szent vérével or-
vosolni, gyógyítani. A kit én ma-
gamtúl erővel-el taszítottam, az kíván
engemet újonnan meg ölelve magá-
hoz

hoz vonni. A kit én halálos ellen-
séginek el árultam, az akar engemet
igaz szeretetésből meg csókolni. A
kit én harmincz koszos pénznél-
is aláb való árron, kordéban el ad-
tam, az engemet drágalátos szent
vére árrán pokolbéli fogságomból
ki váltott, meg szabadított. Az, a
kire én teli torokkal: *feszítsfel, feszíts-
fel* kiáltottam, a ki én érettem szent
Atyához kiáltja: *Bocsásd meg néki
bűneit*; mert nem tudgya mit cselek-
szik.

A kit én földhöz vertem, porban
kevertem; az engemet egekben emel,
magasztal. A kit én gyalázatos ke-
resztre függesztettem, az engemet a
maga dicsősége székében akar hely-
hezteni. A kit én tövissel koro-
náztam, az engemet ragyogó csilla-
gokkal koronáz. *Quis audivit un-
quam tale?* Isaia c. 66. v. 8. Ki hallott
valaha ilyen dolgot? Csudálkozva
mongya szent Pál Apostol: hogy
midőn még ellenségi volnánk az Isten
fiának, annyira szeretett minket,
hogy

hogy mi érettünk halálra adná magat.

Szeretett-minket inkább, mint a széles világot, mert azt egy szavával alkotta; mi érettünk pedig maga vérét ontotta, s életét halálra adta.

Szeretett minket inkább, mint az eget, s-menyországot; el hagyván ezt azért, hogy velünk emberekkel, néki Isten embernek lenne kívánt társalkodása, nyájaskodása.

Sőt magánál-is inkább szeretett minket, úgy-mint a ki maga vesztével keresett minket veszett embereket. Uram méltán fel kiálthatok én: *Dilexisti me plus quam te, quia mori voluisti pro me* Nem de magadnál-is inkább szeretted engemet, a kiért kész voltál le tenni életedet? En pedig tégedet ily nagy szeretőmet (oh! rút háláadat lamság!) mind annyiszor újonnan meg-feszítettelek, a menyiszer halálos képpen vétkeztem.

Ah! engemet halálra szerető édes JEsusom! én néked ily vérszopó gyilkosod, merjek-é még-is te töled vesztet-

szett fejemre kegyelmet várnok? a ki tégedet Isteni jelen létedben szemed láttára, minden szégyen, szemérem nélkül sokszor, sok-úndok büneimmel meg-bántottalak. Azt pedig nem valamit érő derék, hanem akar mi hejában való dologért, szempillantásig tartó testi bűdös gyönyörűségért; még pedig bizakodvan nagy esztelenül a te nagy irgalmaságodban.

Oh! én boldogtalan bűnös fejem, hogy merjem én az én méltatlan szememet az én édes meg-Váltómnak tovább szent orcájára vetnem? a kit nem csak fok undok utálatos torhakkal pögdösve be rutítottam, hanem orrán ki bugyogó véreig arczúl csapdostam? Hogy merjem én annak barátságát reménlenem, a kit én halálra gyűlöltem? Hogy várjam én attúl, hogy engemet igaz szivből csókollyon meg, a kit én Judás hamis csok-jával árultam el: Ugyan-is nem kegyelmet, nem paradicsomot a meg tért latorral, hanem örök vesztet, poklott érdemlettem a gonosz

noszban meg átalkodott másikkal.
torral.

De még-is mit hallok? halgassatok velem nyomorult bűnösök, à mi-édes meg-Váltónknak nagy kegyelmű szavait; immar félig meg-holt, és el állott szóval, még-is azt kiáltya: *No-lo mortem impii, sed ut convertatur, & vivat.* Nem akarom à bűnösnek vesztét; hanem meg-térését, s-örökké boldogul éltét. Azt kiáltya az ő kereszten fűgtében orczáján le gőrgő könyhullatása; azt annak az Isten Bárányának vére ki-ontása. Az mely kegyes, és szívet által járó szovaira édes meg-Váltónknak mit mond-gyak egyebet, hanem hogy szent Job-bal töredelmes szívből fel kiálták: *Peccavi, quid faciam tibi, ó Custos hominum!* Job. 7. c. 7. 20. Vétkeztem, mit cselekedgyem néked, oh! emberek őrizője! Mit cselekedgyem, mondom? hanem hogy à te meg csallhatatlan nagy irgalmasságodban bizzam, úgy mint à kinek halála az én reménségemnek élete.

Mert

Mert ugyan-is ha engemet vétkeztemben keresve kerestél, meg vettz-e, s-tőled el kergettz-e pœnitentia tartásomban? Ha engem téged gyűlöltömben szerettél, gyűlöltsz-e téged szeretemben? Te vagy azért, te vagy egyedül oh!édes meg-Váltóm az én minden reménségem. Az à mi engemet biztat hogy bűneim mélységéből kiálthattom pœnitentia tartó szent Dáviddal: *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam.* Pl. 50. Könyörülly rajtam Isten, à te nagy irgalmasságod szerént.

Most azért à te szerelmedben le kötöm magamat, sok jó téteményid-től éppen el nyomattattva, labaidhoz borúlok, à te szerelmed kötelében nyuytom kezemet, és-néked kész akartva örök rabul adom magamat.

Végy azért kedvedben édes JEsusom, hanem úgy, mint kedves fiadat, jó barátodat, engedelmes hív szolgádat; leg-alább, mint à te tőled-meg szelidítettett vad állatot, hogy csak így-is lehessék à te szerelmed örömében részes.

Ugy-

Ugyan csak el tőkélet szandékkal
(oh! az én lelkemnek egy Oltalma)
à te lábaidhoz borúlva, el pirúlt or-
czával, tőredelmes szível, bűneim-
meg-bánásával, meg másolhatatlan
erős fogadással mind annak, valami
à testé, s-à világe meg-akarok hal-
nom; néked pedig (oh! az én éle-
temnek Elete!) egyedül-élnem.

Ah! mély szívből bánom, hogy
tégedet minden szeretetre méltó
Istent valaha meg bantottalak! oh!
ha én fok bűneimet olyan tőredel-
mes szível meg szánhatnám s-meg-
bánhatnám, à mint te tudod s-kiva-
nod; kívánnám, s-kivánom ugy én-
is meg szánnom, és meg-bánnom.
De mint hogy az elégtelen; à minden
igaz poenitentia tartóknak elégséges
tőredelmességével kívánom azt eg-
gyesztetnem.

Oh! mint nem tetczik már minden
az én nékem, à miért, s-mivel vala-
ha néked Istenem nem tetczettem!
Oh! mely boldogtalan napom volt
az

az nékem, à mely napon ellened-vé-
tettem. Bár inkább minden ereimből
vérem ki folyt volna! bár inkább ab-
ban à szempillantásban szemem meg
vakúlt, nyelvem meg némúlt, szívem
el holt volna, à melyben tégedet vagy
látásommal, vagy szollásommal, vagy
gondolatommal édes meg Váltómat
meg-bántottalak. De mivel már sem à
mi meg-lelt, hogy meg-ne-lelt légyen,
lehetettlen; sem à mi el múlt, vízfűza
térithetetlen! tudom ha szintén min-
denem s-életem fogytával jár-is, mit
cselekezem, tanulván szent Davidtúl:
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco,
& peccatum meum contra me est semper.
Mert ismérem hamisságomat, és à
bűnöm előttem vagyom mindenkor.
Mellyet mellyem verve, szívem sza-
kadva annyira sajnállok, hogy ha bű-
neimnek el mosására vérem kívántatt-
nék, kéfz volnék egy csőppig minden
ereimből véreimet ki folytattnom,
ereimet egész testemből ki vágatnom,
szívemből életemet nagy kedvel le-
tennem, csak néked Istenem juthatnék
ked-

kedvedben, részesülhetnék szent malasztodban, melyet én széles évilágnál nagyobra bősüllök.

Ah! Ízánom, és bánom bűneimet, nem hogy azokkal a mennyei boldogságot el vesztettem, s-a pokol örök kinnyát érdemlettem, hanem csupán csak azért, hogy azokkal tégedet véghetetlen jót, édes Istenemet megbantottalak. Bánat, keferőség el fogta szívemet, méltán koporsóig győtri bús lelkemet, csak meg kellehessem édes Istenemet, a mint reménlem-is, hogy meg nem vét engem, a ki óhaitva keresi az hozzá meg térő bűnöft.

En vagyok szerelmes Atyám a te bűnös tékozló fiad! én vagyok, oh! jó Pásztor, a te ell tévett juhod; te hozzád térek, bűnömből ki térek el annyira, hogy ennek utánna éppen tied lészek: az én akaratom nem az enyim léssen, sőt egész éltemben szívemet, lelkemet te néked szentelem, a mint te érdemled, hogy valakik élnek, ne magoknak élljenek.

Csak

Csak egy vagyon hátra (oh! engemet hozzád meg tért tékozló fiadat, s-el tévett juhodat végig s-hóltomig szerető édes Atyám, jó Pásztorom) a a mit tőled kérek; hogy mivel az én akaratom gyarló, s-el végezett szándékában hamar változandó, kösd le azt a te három szegeidnek egyikével, az az: a te szent malasztoddal: erősíts engem ez utolsó jó szándékomban, fogadásomban; melyet, meg nyervén, meg nem változom örökké. Ambár hizelkedgyék a test, ugasson a pokolbéli kuvász, kegyetlenkedgyék az ördög, fel s-alá fordúllyon az egész világ, de én tőled vétkemmel többször el nem szakadok. Inkáb akarok s-ezerszer, meg ezerszer inkább kívánok szegénységet, keferültséget, fájdalmat, gyalázatot, nyavalyát, kár-vallást, sőt halált szenvednem, hogy sem tégedet többször megbántanom.

Ezt az én meg másolhatatlan utolsó fogadásomat (oh! meg feszült JEsus) a te szent véreddel, s-az én könyv-

könyvhullatással irván, à te meg-
sebhett lábaid csokjával , à te szent
kerefztedre függesztem , ily alá való
írásommal : *Juravi & statui custodire Ju-
dicia Justitiae tuae : confirma Deus hanc vo-
luntatem.* Meg esküttem , és el tő-
kélletem , hogy meg őrizem igasá-
god itiletit : erősítsd meg lsten ezt
az el tőkéllet jó akaratot. Psal.

118. 7. 116.

